

Josef Eder

Scénář zpracovali: Marešová Elizabeth, Navrátilová Lucie, Prchalová Agáta, Vorlíček Michal

Pan Josef Eder se narodil v roce 1940 v Havlíčkově Brodě jako třetí dítě Josefu a Anně Ederovým. Rodiče pana Edera pracovali u dvora, tatínek pocházel z deseti dětí a maminka byla sirotek vychovávána svou tetou. Po válce se rodina přestěhovala do vysídleného pohraničí, do Rumburku. Tatínek zde začal pracovat jako kočí v rumburském pivovaru a maminka zůstala v domácnosti, jelikož ke dvěma starším sourozencům pana Josefa přibyli ještě další dva. Maminka se starala ještě o další místní děti,

Moje maminka vyznávala takovou věc, že když se u nás nají pět dětí, tak se jich tu nají i deset.

Nepřipouštěli si žádné starosti, kraj mu přirostl k srdci. Tady si taky našel kamarády, jak české, tak německé. Existovala českoněmecká jednotřídka, německé děti se mohly učit český jazyk

Škola, taška letěla do kouta a my jsme užívali přírodu hodně, hodně jsme užívali přírodu.

Vždy tíhnul k hudbě, už jako malý chodil do hudební školy, ale vyšlo nařízení, že děti do deseti let nesmí hrát na dechové nástroje, takže měl pak soukromé učitele. Od roku 1947 hrál už i na akordeon a piánovku. Na střední škole v Lučanech se spolužákem Bedřichem Rulcem dali dohromady číslo na zábavy, on byl klaun. Po vyučení chodil do divadelního souboru HRANIČÁŘ Slávy Lelka v Rumburku, byl benjamínek tohoto souboru, a je jediný žijící tohoto původního souboru. Jezdil po estrádách jako komik. - Měl zaměstnání – redaktor závodního časopisu Okénko Modety. Udělal si zkoušky jako klaun do Československých cirkusů a varieté v Praze, účinkoval dvakrát u Drahoňovských, v pražském kabaretu a měl nastoupit jako klaun k cirkusu. Ale byla zrovna zima. Přišel za ním ředitel závodu a chtěl, aby šel dělat vedoucího pracovníka závodních klubů, on to odmítal, chtěl dělat v kultuře.

V roce 1969 ho propustili z práce v Bytexu a stal se vedoucím kulturního střediska. A domluvil se se všemi závody, že budou přispívat za každého zaměstnance na kultury, vybudoval jeviště, pořádali divadla, koncerty, estrády. V 69 začali prověrky a tak byl zase propuštěn, odmítl hrát sovětské filmy, nechal si na protest narůst fousy. Nabídli mu práci skladníka do pianovky, řekl, že ano, že to půjde dělat. Ale opět mu to neschválili, takže práci neměl, ale vydával tištěný kulturní přehled všech místních kin a kulturní organizace. Za rok už měl takové renomé, že kdyby vstoupil do strany, mohl dělat ředitele okresního domu kultury v Děčíně.

Podmínka vstup do strany, no tak jsem říkal nazdar!

Přišla tehdejší předsedkyně Národního Výboru a povídá mu, dej dohromady kino. Když se stal čestným občanem města Jiříkova, tak jim to řekl, a město ho koupilo zpět, nechalo ho provizorně opravit, jednou to snad bude kulturní středisko. Roku 1991 zrušili kino, tak šel do výběrového řízení na městský úřad v Rumburku na pozici vedoucího správního výboru, stal se jím. Skončil tam v 69 letech, když šel do důchodu. V důchodu ho oslovili z Jiříkova, ať dělá redaktora, 23 let dělá šéfa filatelie, převzal také uvádění koncertů, stále se věnuje historii, píše knihy.

My jsme šikovnej národ, ale bohužel, když přijde novejš, tak si myslí, že ty starý to dělali špatně. Když za mnou přišli jestli bych se podílel na poslední historický knize, kterou jsme vydali. Dějiny od roku 45, to znamená poválečné dějiny. Já když budu kritizovat, tak budu kritizovat systém, ne lidi.

Pan Josef Eder by rád vzkázal:

Aby nevěřili hnedka všemu, aby si to nechali projít hlavou a trochu zapojili rozum, do toho. Doba jde stále dopředu a doba to vyřeší